

FTO-modules

De FTO-modules van het Instituut voor Verantwoord Medicijngebruik (IVM) zijn te downloaden op de website www.medicijngebruik.nl

Astma bij kinderen

Therapietrouw staat centraal in de herziene FTO-module *Astma bij kinderen*, die gebaseerd is op de gelijknamige NHG-Standaard.

Hoeveel kinderen met astma gebruiken te weinig inhalatiecorticosteroiden? Met de herziene FTO-module *Astma bij kinderen* kunnen huisartsen en apothekers dit met prescriptiecijfers inzichtelijk maken en bijvoorbeeld afspreken dat over zes maanden het aantal kinderen met ondergebruik is afgenomen met 50%. Veel kinderen met astma hebben namelijk onvoldoende astmacontrole doordat zij de inhalatiecorticosteroiden vaak kortdurend of onregelmatig gebruiken. Dat komt dan weer doordat zij, maar ook hun ouders, de adviezen van hun huisarts verkeerd begrepen hebben of er bewust van afwijken door bijvoorbeeld persoonlijke opvattingen over astma en medicatie.

Om de knelpunten rondom therapietrouw bij kinderen met astma inzichtelijk te maken, wordt de Mindmap-methode geadviseerd. Hierbij benoemen de deelnemers aspecten die met het onderwerp te maken hebben, diepen die vervolgens uit ('zijtakken' in de mindmap) en formuleren uiteindelijk knelpunten met mogelijke oplossingen.

Hoofdpijn

Wees alert op medicatieovergebruiks- hoofdpijn bij nieuwe hoofdpijnpatiënten en signaleer overgebruik van triptanen met de module *Hoofdpijn*.

Bij hoofdpijn is een goede diagnose van belang. Is er sprake van migraine, spanningshoofdpijn of medicatieovergebruikshoofdpijn door overgebruik van NSAID's of triptanen? De FTO-module *Hoofdpijn* biedt handvatten om met prescriptiecijfers patiënten die te veel triptanen gebruiken op te sporen.

Het gaat dan om patiënten die in het afgelopen jaar meer dan 72 tabletten sumatriptan gebruikten of meer dan 48 tabletten van de overige triptanen. Voor sumatriptan geldt een andere grenswaarde omdat hiervan per aanval maximaal drie tabletten gebruikt mogen worden en van de overige triptanen twee per aanval. Medicatieovergebruikshoofdpijn kan ontstaan wanneer iemand minimaal 15 dagen per maand paracetamol of een NSAID gebruikt of minimaal 10 dagen per maand een triptaan gedurende drie maanden. Spreek bijvoorbeeld af om bij nieuwe hoofdpijnpatiënten na te gaan of er sprake is van deze vorm van hoofdpijn en evalueer na zes maanden of dit bij alle (nieuwe) patiënten bekend is.

Auteur **Cindy Reinders**

Diabetes mellitus type 2

Starten de huisartsen met metformine en is gliclazide het eerste keus sulfonyleureumderivaat? Ga dit na met de FTO-module *Diabetes mellitus type 2*.

De FTO-module *Diabetes mellitus type 2* bespreekt het nieuwe medicamenteuze stappenplan. Ga na met prescriptiecijfers of de huisartsen wel starten met metformine, of ze kiezen voor gliclazide als een sulfonyleureumderivaat is geïndiceerd en of ze de nieuwere middelen als derde middel vermijden.

Verder komt het belang van voorlichting en educatie van diabeten aan de orde. Diabeten behoren inzicht te hebben in onder meer de streefwaarden voor glykemische parameters, lipiden en bloeddruk. Ze moeten weten wat een gezonde leefstijl is en betrokken zijn bij het formuleren van haalbare doelen voor gewicht, rookgedrag, lichaamsbeweging en medicatietrouw. Stem in het FTO af wie welke niet-medicamenteuze adviezen (zowel mondeling als schriftelijk) geeft. ■